

รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาโรค EMS ในกรุงเทพฯ

ณ วันที่ 28 มกราคม 2558

1. รายงานผลการดำเนินงานภายใต้โครงการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนเพื่อควบคุมและลดความสูญเสียของสินค้ากรุงเทพฯ จากกลุ่มอาการตายด่วน (EMS)

1.1) การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์กึ่งขาวจากต่างประเทศ และการผลิตลูกพันธุ์กึ่งคุณภาพ

สืบเนื่องจากกรมประมงได้นำเข้าพ่อแม่พันธุ์กึ่งขาวจากต่างประเทศ เพื่อนำมาผลิตลูกกึ่งระยะนอเพเลียส จำหน่ายให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ และแจกจ่ายให้กับหน่วยงานในสังกัดใช้ผลิตพ่อแม่พันธุ์กึ่งคุณภาพในรุ่นต่อไป โดยดำเนินการผลิตลูกกึ่งขาวระยะนอเพเลียสแล้วทั้งสิ้น 648.77 ล้านตัว รายละเอียดการผลิตลูกพันธุ์กึ่งขาว แสดงดังตารางที่ 1

จากตารางที่ 1 กรมประมงผลิตลูกพันธุ์กึ่งขาวระยะนอเพเลียสได้ทั้งสิ้น 648.77 ล้านตัว ดำเนินการจำหน่ายให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ แล้ว จำนวน 363.40 ล้านตัว ในอัตราตัวละ 0.010 บาท ซึ่งรายได้จากการจำหน่ายทั้งหมด กรมประมงจะนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน และลูกพันธุ์กึ่งขาวอีกส่วนหนึ่งได้แจกจ่ายให้หน่วยงานในสังกัดสำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งเพื่อใช้ในการผลิตพ่อแม่พันธุ์กึ่งทะเลคุณภาพ จำนวน 285.37 ล้านตัว โดยมีหน่วยงานที่ดำเนินการปล่อยลูกกึ่งระยะโพสต์ลาวา (PL 12 – PL 15) ลงเลี้ยงเพื่อผลิตเป็นพ่อแม่พันธุ์ทั้งสิ้น 11 แห่ง ได้แก่ สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ศพช.นครศรีธรรมราช ศพช.ฉะเชิงเทรา ศพช.สมุทรสงคราม ศพช.ภูเก็ต ศพช.สตูล ศพช.สงขลา ศพช.พังงา ศพช.ตราด ศพช.ปัตตานี และศพช.ตรัง โดยปล่อยกึ่งที่อัตราความหนาแน่น 50,000 – 60,000 ตัว /ไร่ และดำเนินการเลี้ยงขุนเป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน แล้วทำการคัดเลือกกึ่งที่มีการเจริญเติบโตดี แข็งแรง และปลอดจากโรคเพื่อใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์กึ่งคุณภาพในรุ่นต่อไป โดยมีเป้าหมายในการผลิตจำนวน 100,000 ตัว ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในช่วงเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2558

1.2) การให้บริการตรวจคัดกรองโรคกึ่งทะเล และการผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรผง /สูตรน้ำ

กรมประมงดำเนินกิจกรรมให้บริการตรวจคัดกรองโรคกึ่งทะเลแก่เกษตรกรในพื้นที่เขตชายฝั่ง รวมทั้งสนับสนุนให้เกษตรกรใช้หัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 ในกระบวนการเพาะเลี้ยงกึ่งทะเล โดยมีผลการดำเนินงานสะสมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ดังแสดงในตารางที่ 2

ในการนี้ กรมประมงได้ติดตามผลผลิตในระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2557 ของเกษตรกรที่รับบริการหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรน้ำใน 7 จังหวัด พบว่ารับหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 จำนวน 14,609 ขวด โปรไบโอติกจำนวน 4,612 ขวด มีผลผลิตรวมทั้งสิ้น 5,713.2 ตัน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3

1.3) สถานการณ์ด้านการผลิตกึ่ง

จากการประมาณการณ์ผลผลิตกึ่ง ณ สิ้นสุดเดือนธันวาคม พบว่า เดือนธันวาคมมีการผลิตกึ่งรวม 26,143.64 ตัน ซึ่งเป็นกึ่งขาวประมาณ 24,802.02 ตัน และกึ่งกุลาดำประมาณ 1,341.62 ตัน ผลผลิตกึ่งทะเลรวมในปี 2557 จำนวนทั้งสิ้น 217,437.98 ตัน แยกผลผลิตเป็นรายจังหวัดแสดงดังตารางที่ 4 โดยจังหวัดที่มีผลผลิตกึ่งมากที่สุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ 1) จังหวัดจันทบุรี มีผลผลิตรวม 25,443.75 ตัน 2) จังหวัดตราด มีผลผลิตรวม 19,305.66 ตัน 3) จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีผลผลิตรวม 17,920.76 ตัน 4) จังหวัดฉะเชิงเทรา มีผลผลิตรวม 15,384.75 ตัน และ 5) จังหวัดนครศรีธรรมราช มีผลผลิตรวม 14,292.32 ตัน

2. การดำเนินการด้านกุ้งทะเลอื่น ๆ

2.1 กรมประมงโดยสำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง ได้ร่วมจัดนิทรรศการภายในงานวันกุ้งจันทะวันออกแฟร์ ครั้งที่ 19 ณ โรงแรมเค ที แกรนด์ จ.จันทบุรี เมื่อวันที่ 14 – 15 มกราคม 2558 มีการแจกเอกสารวิชาการ คู่มือความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ จัดตั้งป้ายไวนิลประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่สำคัญของหน่วยงาน ได้แก่ 1) การผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรน้ำ พร้อมทั้งแจกจ่ายหัวเชื้อให้เกษตรกรนำไปใช้ในการเลี้ยงกุ้ง และ 2) การใช้โปรแกรม Feed Application ซึ่งเป็นโปรแกรมประยุกต์บนโทรศัพท์มือถือที่ใช้ในการคำนวณปริมาณอาหารกุ้งชาว โดยสำนักฯ มีการให้บริการลงทะเบียนให้แก่เกษตรกรที่ประสงค์เข้าใช้งานโปรแกรม พร้อมแจกจ่ายคู่มือการใช้งาน และจัดทำรหัสผ่านสำหรับทดลองใช้งานโปรแกรมเป็นระยะเวลา 1 เดือน ให้แก่ผู้ที่สนใจแต่ไม่สามารถลงทะเบียนเข้าใช้งานได้ เนื่องจากไม่มีหมายเลขทะเบียนฟาร์ม นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ของกรมประมงยังได้ร่วมบรรยายให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับแผนกลยุทธ์กุ้งไทย ปี 58 เมืองเกษตรสีเขียวและแนวทางการเลี้ยงกุ้งที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสรุปภาพรวมของสถานการณ์โรค EMS

2.2 กรมประมงได้จัดประชุมหารือกับเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้ง และผู้ประกอบการโรงเพาะฟัก / ไร่องานจากทั่วประเทศ ในวันที่ 24 มกราคม 2558 เพื่อขอความร่วมมือในการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์กุ้งทะเลจากต่างประเทศในช่วงครึ่งปีแรก เพื่อนำมาผลิตลูกพันธุ์กุ้งป้อนเข้าสู่ระบบการผลิตกุ้งทะเลให้เพียงพอต่อความต้องการตามแนวนโยบายกุ้งก้าวกระโดด รวมทั้งช่วยเพิ่มความหลากหลายของสายพันธุ์กุ้งที่ใช้ในประเทศอีกทางหนึ่งด้วย

เอกสารแนบ

ตารางที่ 1 การผลิตลูกกุ้งกุ้งขาวของกรมประมง โดยใช้พ่อแม่พันธุ์ที่นำเข้าจากต่างประเทศ

หน่วยงาน	สายพันธุ์	ปริมาณลูกกุ้งระยะนอเพเลียส ที่ผลิตได้ (ล้านตัว)
1. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งนครศรีธรรมราช	SIS	172.30
2. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งฉะเชิงเทรา	SIS	411.70
3. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งสมุทรสงคราม	SIS	14.07
4. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งภูเก็ต	Guam	48.50
5. สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	Kona Bay	2.20
รวมทั้งสิ้น		648.77

ตารางที่ 2 การให้บริการตรวจคัดกรองโรคกุ้งทะเลแก่เกษตรกร และการผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรผง /สูตรน้ำ ภายใต้โครงการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนฯ

กิจกรรมดำเนินงาน	ปีงบประมาณ 2558	
	ผลการดำเนินงาน 16 - 22 ม.ค.58	ผลการดำเนินงานสะสม (พ.ย.57 – 15 ม.ค.58)
ให้บริการตรวจคัดกรองโรคกุ้งทะเลแก่เกษตรกร ในเขตชายฝั่งทะเล (ตัวอย่าง)	177	3,741
ผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรผง (ซอง)	5,100	30,850
ผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรน้ำ (ขวด)	1,149	23,189

ตารางที่ 3 ข้อมูลผลผลิตกุ้งของเกษตรกรที่รับบริการหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรน้ำ ของเดือน ต.ค. – ธ.ค. 57

จังหวัด	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง (ไร่)	จุลินทรีย์ ปม.1 (ขวด)	โปรบิโอติก (ขวด)	ผลผลิตกุ้งรวม (ตัน)	ผลผลิต/ไร่ (ตัน/ไร่)
1. พังงา	25	533	1,448	1,169	610.21	1.15
2. ภูเก็ต	11	45	720	635	40.20	0.89
3. ประจวบคีรีขันธ์	57	575	1,247	286	448.98	0.78
4. นครศรีธรรมราช	64	573	2,225	354	598.64	1.04
5. ตรัง	79	1209	3,456	1,691	1,569.77	1.30
6. ระนอง	47	1982	3,161	50	1,947.26	0.98
7. เพชรบุรี	23	445	2,352	427	498.15	1.12
รวม	306	5361	14,609	4,612	5,713.20	7.26

ตารางที่ 4 ผลผลิตกุ้งรายจังหวัด ในปี 2557

จังหวัด		ผลผลิต (ตัน)	รวม (ตัน)	ลำดับ ผลผลิต
ภาคตะวันออก	1	ฉะเชิงเทรา	15,384.75	4*
	2	นครนายก	579.96	26
	3	ปราจีนบุรี	1,382.47	23
	4	สระแก้ว	0.00	35
	5	ตราด	19,305.66	2*
	6	ชลบุรี	285.71	27
	7	ระยอง	7,149.72	15
	8	จันทบุรี	25,443.75	1*
ภาคกลาง	9	ปทุมธานี	3.93	34
	10	พระนครศรีอยุธยา	0.00	36
	11	อ่างทอง	4.70	33
	12	ชัยนาท	183.86	29
	13	นนทบุรี	70.51	30
	14	เพชรบุรี	5,673.85	17
	15	อุทัยธานี	45.00	31
	16	ราชบุรี	13,771.03	6
	17	กาญจนบุรี	914.12	25
	18	นครปฐม	7,813.29	14
	19	สุพรรณบุรี	5,109.88	18
	20	สมุทรสงคราม	1,306.39	24
	21	สมุทรสาคร	5,807.07	16
	22	สมุทรปราการ	37.96	32
	23	กรุงเทพฯ	0.00	37
ภาคใต้ตอนบน	24	ประจวบคีรีขันธ์	12,638.47	7
	25	ชุมพร	8,736.04	10
	26	ระนอง	9,059.76	9
	27	สุราษฎร์ธานี	17,920.76	3*

ตารางที่ 4 ผลผลิตกุ้งรายจังหวัด ในปี 2557 (ต่อ)

จังหวัด		ผลผลิต (ตัน)	รวม (ตัน)	ลำดับ ผลผลิต
ภาคใต้ตอนล่างฝั่งอันดามัน	28	ภูเก็ต	2,282.08	21
	29	สตูล	7,980.08	13
	30	ตรัง	9,593.39	8
	31	พังงา	8,076.43	12
	32	กระบี่	8,289.48	11
ภาคใต้ตอนล่างฝั่งอ่าวไทย	33	นครศรีธรรมราช	14,292.32	5*
	34	พัทลุง	2,386.22	20
	35	นราธิวาส	241.62	28
	36	ปัตตานี	1,828.85	22
	37	สงขลา	3,838.87	19
รวมทุกพื้นที่			217,437.98	

สำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง
กรมประมง